

De Tester Getest

Op donderdag 15 maart 2012 organiseerde het Nederlands Instituut voor Alcoholbeleid (STAP) de bijeenkomst 'De Tester Getest'. Bij de bijeenkomst waren 50 genodigden aanwezig van allerlei instanties: leveranciers van blaasapparaten, medewerkers van GGD's, gemeenten en scholen uit het hele land.

Drie sprekers

Bij deze bijeenkomst, waarin het gebruik van alcoholtesters centraal stond, deelden drie sprekers hun ervaring en kennis over alcoholtesters met het publiek. Wim van Dalen van het Nederlands Instituut voor Alcoholbeleid (STAP) vertelde over de opmars van de 'Alcoholvrije School', Boy Da Costa Gomez van het Stanislas College in Delft deelde zijn ervaringen met het alcoholvrij maken van zijn school en het gebruik van blaasapparaten en René Mathijssen (ADV advies en onderzoek) presenteerde de kenmerken van een goede alcoholtester.

De alcoholvrije school

Twee à drie jaar geleden is STAP begonnen met de alcoholvrije school, zo vertelde Wim van Dalen (STAP). Het doel van dit project is om scholen 100% alcoholvrij te krijgen, dus ook bijvoorbeeld de lerarenkamer die vaak nog voorzien is van een drankje. Om het keurmerk alcoholvrije school te krijgen, dient een school aan de volgende 5 voorwaarden te voldoen: alcoholvrije schoolfeesten, alcoholvrije werkworpen en activiteiten, schoolregels en handhaving, communicatie over alcoholregels en alcoholvoorlichting. Ter illustratie vertelt Wim dat in Scandinavië alcohol op school (en ook in sportkantines) absoluut niet voorkomt en ook geen issue is, terwijl in Zwitserland juist bijna alle scholen 'nat' zijn.

**ALCOHOLVRIJE
SCHOLEN 0,0%**

Actieve regio's

Uit de zaal volgt de vraag welke Nederlandse regio's actief zijn. Wim geeft aan dat er veel regio's actief zijn, bijvoorbeeld Eindhoven, De Vallei, Noord-Holland, Zuid-Holland-Zuid en Zeeland. Ook in de grote steden begint het steeds meer te leven.

Effectief alcoholbeleid

Wim vervolgt zijn presentatie met de drie kernpunten die aanwezig moeten zijn om effectief alcoholbeleid op een school te voeren. Dat zijn de gestelde regels, een goede handhaving van deze regels en het creëren van een draagvlak voor die regels. Het is heel belangrijk om zowel kinderen, ouders en medewerkers van school aan boord te hebben bij het voeren van een alcoholbeleid. Pas dan kan het werken. Gelukkig werken steeds meer regio's volgens dit principe.

Indrinken blijft populair

Een trend binnen alcoholgebruik onder jongeren is het zogenaamde indrinken. Jongeren zijn het gewend om zelf bier te halen bij een supermarkt, ook al zijn ze vaak nog geen 16 jaar. Een positieve trend is dat er steeds meer alcoholtesters worden gebruikt door scholen. Zeker vergeleken met 6 à 7 jaar geleden is er een goede ontwikkeling van alcoholcontrole op scholen waar te nemen, aldus Wim van Dalen. Daar tegenover staat het toenemende aantal intoxicaties onder minderjarige kinderen. Wim beschrijft de aantrekkelijkheid en beschikbaarheid van alcohol als een groot probleem.

Strafbaar

Een school stelt de vraag hoe het zit met het strafbaar stellen van jongeren onder 16. Wim geeft aan dat deze wet nog niet in augustus ingevoerd wordt. Jongeren onder de 16 zijn strafbaar wanneer ze in het bezit zijn van alcohol, het gaat dus niet om het alcoholpercentage in het bloed. Daar voegt Wim aan toe dat je als school altijd strafbaar bent als je jongeren onder de 16 alcohol schenkt.

Stanislas College Delft

Boy Da Costa Gomez, veiligheidscoördinator op zijn school, deelt zijn ervaringen met de zaal. In 2004 was er al een beleid op de school dat alcohol verboden was, toen werd er gecontroleerd zonder testers. Een jaar later begonnen ze met het afnemen van blaastesten. Hiervoor hebben ze uitvoerig met ouders en leerlingen gesproken om aan te geven dat ze een alcoholvrije school willen zijn.

Iedereen blaast?

Bij het eerste schoolfeest heeft het Stanislas College bijna iedereen laten blazen. Hiervoor waren een aantal mensen getraind, zodat er één blaastest per minuut afgenomen kon worden. Tegenwoordig is het door de preventieve werking van de blaastesten niet nodig iedereen te laten blazen. Nu blazen jongeren steekproefsgewijs, op basis van eerdere alcoholgerelateerde overtredingen en worden groepen eruit gepikt om te blazen (indrinken gebeurt vaak in groepen).

Dronken leerlingen

Wanneer een test positief is, en er is weinig gedronken, wordt de toegang geweigerd, moeten ze het schoolpasje inleveren, volgt een gesprek en worden de ouders gewaarschuwd. Op het moment dat er veel gedronken is, wordt deze mee naar binnen genomen, apart gezet en worden de ouders gebeld om hem of haar op te halen.

Weerstand...

Aan het begin leverde het wel wat kleine problemen op om blaastesten af te nemen, maar inmiddels is het geaccepteerd en zijn de leerlingen er aan gewend. Ook de ouders waren aan het begin terughoudend, maar zijn tegenwoordig heel enthousiast over de veilige schoolfeesten door de alcoholtesten.

Tips

Scholen die een tester willen gebruiken moeten een goede tester kiezen en bij de invoering veel voorlichting geven, er moet afgesproken worden wie de eindverantwoordelijke is, een lijst met leerlingen en telefoonnummers van de ouders moet paraat liggen bij een feest en er

moet een goede sanctieregeling komen. Daarnaast moet er een aparte ruimte ingericht worden, waar dronken leerlingen gescheiden kunnen worden van de andere feestgangers.

Op werkweek: blaasapparaat mee!

De school van Boy hanteert een zero-tolerance als het gaat om alcohol in het bloed. Een school uit de zaal geeft aan dat ze ook blaasapparaten meenemen op werkweken, maar dan 0,5 promille als grens hanteren. Door STAP wordt aangeraden om die grens lager te stellen: 0,2 promille is een realistische grens, gezien het natuurlijke alcoholpromillage dat kan ontstaan na het innemen van voedsel.

Leerling-leraar relatie

Vanuit de zaal werd gevraagd of het afnemen van blaastesten niet de relatie tussen leraar en leerling aantast. Boy antwoordt resoluut negatief. Als alles duidelijk gecommuniceerd is en de leraar autoriteit uitstraalt, tast dit de relatie niet aan.

Lerarenkamer

Tenslotte geeft Boy aan dat hij het jammer vindt dat er in de lerarenkamer van het Stanislas College nog wel alcohol te vinden is, dat heeft hij niet kunnen uitbannen. Maar hij raadt andere scholen aan dit wel te doen, het klopt niet volgens hem.

Het kiezen van een alcoholtester

René Mathijssen van ADV advies en onderzoek vertelt hoe scholen een goede tester kunnen kiezen. Belangrijke eisen aan ademtesters zijn bijvoorbeeld de betrouwbaarheid, de snelheid en de hygiëne. Een door STAP geadviseerd apparaat moet goedgekeurd zijn door het NFI voor gebruik door de politie óf het moet goedgekeurd zijn voor gebruik in het Nederlandse Alcoholslot-programma (ASP) óf het apparaat moet meettechnisch gelijk zijn aan het bovengenoemde.

Beste koop

Vervolgens geeft René een vergelijking tussen de verschillende apparaten om de beste prijs-kwaliteitverhouding duidelijk te maken. De aankoop van een alcoholtester varieert tussen de 345 en 700 euro. De kosten per test variëren bij het doen van 500 testen tussen 37 en 68 eurocent. Voor 1500 testen geldt dat het relatief voordeliger is, namelijk tussen de 21 en 39 eurocent per test. Ook is het mogelijk om een apparaat te huren, waarbij vanuit de zaal wordt opgemerkt dat huur een stuk duurder is.

Meesmokkelen

René geeft in zijn presentatie enkele tips voor scholen om meesmokkelen van alcohol tegen te gaan. Als voorbeeld noemt hij het verstoppertje van alcohol in kluisjes, plantenbakken en jassen. Ook proberen jongeren de alcoholvlucht te camoufleren, maar bij een alcoholtester vallen ze dan door de mand.

Uitkomsten

In de zaal blijkt na afloop dat er veel interesse is om alcoholtesters aan te schaffen. Voor meer informatie over de alcoholvrije school kijk op www.alcoholvrijeomgeving.nl of neem contact op met Inge Verhoef, iverhoef@stap.nl.